

Flov småstatspolitik

Diplomati forbindes normalt med taktfuldhed, elegance og snilde. Men det kan også være et ualmindeligt plumpt og uskønt syn. Og det var det, da regeringen i december med støtte fra S og SF undertegnede en erklæring som slog fast, at Danmark “er imod Tibets uafhængighed”. Ja, så grimt og klodset, at det er svært at afgøre, hvad det var aller værst ved det hele.

Var det værste mon, at såvel udenrigsminister Per Stig Møller som udenrigsordfører fra S Mogens Lyketoft bedyrede, alt var ved det gamle, fordi Danmark altid har talt om ét Kina og aldrig argumenteret for Tibets uafhængighed?

Det skreg til himlen: For hvis alt var ved det gamle, hvorfor var det så overhovedet nødvendigt med en ny erklæring? Desuden var det jo løgn: Det vil komme bag på befolkningen, hvis dansk udenrigspolitik virkelig har gået ud på at ‘være imod’ tibetansk selvstændighed. Det er rigtigt, at Danmark ikke har støttet eller støtter tibetansk løsrivelse, men det er ikke det samme som, at man har været ‘imod’ den. Til dato har danske politikere, når talen er faldet på Tibet, primært været optaget af at kritisere Kina for krænkelse af ti-

betanernes menneskerettigheder – og ikke af at kritisere tibetanerne for fantasier om løsrivelse. Det ved Per Stig Møller bedst af alle.

Da Dalai Lama besøgte Danmark i år 2000, mødtes lamaen med daværende statsminister Poul Nyrup Rasmussen i Kongeværelset i Kastrup Lufthavn, og da Nyrup på et efterfølgende pressemøde kom for skade at sige, at Danmark betragter Tibet som en del af Kina, måtte statsministeren bagefter stå skoleret i Udenrigspolitisk Nævn – på foranledning ikke mindst af Per Stig Møller – der først stillede sig tilfreds, da statsministeren fastslog, at Tibet har krav på selvstyre inden for Kinas grænser. Støttekomiteen for Tibet er da heller ikke i tvivl om, at der er tale om en kursændring. Som formanden Anders Højmark Andersen skrev i en pressemeddelelse:

“Det er en direkte løgn, når regeringen erklærer, at dens holdning om, at Tibet er en del af Kina, er uforandret. Regeringens ‘verbalnote’ til Kina kan nemlig ikke opfattes som andet end en endelig og officiel dansk anerkendelse af, at Tibet er del af Kina. Det er så vidt vi ved første gang, at Danmark fremsætter en så utvetydig udtalelse af den karak-

ter. I praksis har Danmark behandlet Tibet som en del af Den Kinesiske Folkerepublik siden slutningen af 1960'erne, men det er ikke det samme som en formel anerkendelse."

Så var det ikke det værste? At politikerne krøb udenom? Eller var det værste mon årsagen til deres mummespil? Erklæringen blev nemlig underskrevet kort før den kinesiske regeringschefs ankomst til klimatopmødet i København, så det var klart for alverden, at det var et forsøg på en studehandel, hvor Danmark skrev under til gengæld for, at kineserne bøjede sig i klimaforhandlingerne. Hvad skulle årsagen ellers være? Det er ikke længere siden end maj, at Lars Løkke Rasmussen mødtes med Dalai Lama i selveste statsministerboligen. I modsætning til som sagt Nyrup, der i år 2000 kun mødtes med ham i Kastrup Lufthavn, og i 1996 slet ikke mødtes med ham, men overlod det til udenrigsminister Helveg-Petersen. Med andre ord: I maj måned var det Lars Løkke Rasmussen magtpåliggende at vise befolkningen, at han ikke var spor bange for Kina, og et halvt år senere under klimakonferencen er det ham pludselig magtpåliggende at 'være imod' tibetansk løsrivelse.

Var det det værste?

Eller var det værste monstro, at Lars Løkke Rasmussen med sin køvending intet synes at have lært af fortiden? Han er jo langt fra den første i dansk politik, der over for Kina springer op som en løve og fal-

der ned som et lam. Kan nogen stadig huske den Tibethøring, som Folketingets Udenrigsudvalg afholdt i maj 1996, da lamaen kom til Danmark? Kan nogen stadig huske, at den danske regering i 1997 stillede sig i spidsen for at samle opbakning til en Kina-resolution i FN's kommission for menneskerettigheder?

Da Kina svarede med sanktioner mod Danmark, og det ikke lykkedes Danmark at få EU-landene til at gengælde med EU-sanktioner, endte det hele med, at Danmark gav op. Dengang tabte vi også ansigt, og det lod sig ikke skjule bag nok så mange glatte formuleringer om, at vi nu prøver dialogen frem for konfrontationen. Burde Lars Løkke ikke have lært af det, før han inviterede lamaen til Marienborg, så han ikke havde behøvet at ydmyge sit land bagefter? Burde han ikke have lært, at hvis Danmark ikke er villig til at betale prisen, så skulle han slet ikke have spillet modig i residensen i maj?

Eller var det allerværste måske alligevel, at der slet ikke kom noget ud af den danske indrømmelse? For der blev jo ingen aftale på klimakonferencen; Kina gav sig ikke. Den underhåndsförståelse, som Danmark formodentlig har ment at have med Kina, havde vi ikke, eller også valgte kineserne bare at se stort på den – nu havde Danmark jo skrevet under og kunne ikke trække sin underskrift tilbage.

Navigator